

Că Dumitru Dinulescu este unul dintre cei mai derutanți autori din zilele (și de pe plaiurile) noastre nu este un mister pentru nimeni, nici pentru cei care s-au întâlnit (intr-un fel sau altul) cu opera sa și cu atât mai puțin pentru cei care-l cunosc din viața cea de toate zilele. Am spus „autor” (și nu pictor, sau compozitor, sau...) cu bună știință, dar imediat ar fi trebuit să urmeze și o sintagmă lămuritoare: cel fel de autor, ce anume creează domnia-sa. Și aici intervine echivocul, ambiguitatea, deruta. Căci Dumitru Dinulescu a început prin a fi absolvent de filologie și scriitor (comite versuri pasager, debutează cu volumul de schițe **Robert Calul**); a continuat prin a fi și absolvent al cursurilor postuniversitare de regie și semnat al unor memorii polemice pe această temă, obținându-se în a debuta din nou, de data aceasta în regia de teatru TV; nu încetează, între timp, să scrie proză (ultimul său roman — dacă nu mă înșel — este **Linda Belinda**) și nu încetează să ambiționeze — deocamdată fără succes, căci nu duce la bun sfârșit nici un spectacol — un debut și în regia de teatru scenic; în fine — debutează în regia de film (cu **Sper să ne mai vedem**) și în... cronică dramatică (publică, temporară, chiar și în „Contemporanul”). Dar mai este un „în fine” (și probabil că nu vom osteni nicicând să rostim „în fine” în fața surprizelor lui Dumitru Dinulescu): la sferșitul anului trecut debutează cu adevărat în regia de teatru, asumându-și (act finalizat, de data aceasta) la Ploiești direcția de scenă a binecunoscutei piese a lui Ciprian, **Omul cu mărtoaga**. Deci — de la **Robert-Calul** la **Omul cu mărtoaga**. Să recunoaștem, de la bun început, că există și o anume consecvență în acest derutant autor de de toate, Dumitru Dinulescu.

OMUL CU MĂRTOAGA de G. CIPRIAN • **TEATRUL MUNICIPAL** din PLOIEȘTI • Data premierii: 5 decembrie 1987 • Regia și ilustrația muzicală: **DUMITRU DINULESCU** • Scenografia: **ADRIANA RAICU-PETRE** • Distribuția: **ALEXANDRU PANDELE** (Chirică), **VICTOR BUCURESCU** (Varlam), **LAURENȚIU LAZĂR** (Nichita), **MARILENA PĂTRU** (Ana), **DUMITRU PALADE** (Inspectorul general), **ANDREI BURSACI** (Omul cu idel), **CARMEN CIORCILĂ** (Fira), **SEBASTIAN NISTOR** (Un aprod), **RĂZVAN ADAM**, **LAURA MARIN**, **ROXANA MĂHĂRĂSCU** (copiii).

Să le lăsăm însă altora sarcina de a-l discuta pe scriitorul, regizorul de film sau cronicarul dramatic Dumitru Dinulescu și să ne oprim doar la (încă) ultima sa ipostază, de „metteur en scène”. Iar imaginea regizorului — vom vedea — așa cum ne întâmpină astăzi, nu diferă esențial de multiplele fațete ale autorului.

Omul cu mărtoaga este un spectacol colorat, volubil, bonom. Cucerește la el în primul rând atmosfera — ușor desuetă, dar o desuetudine tratată în cheie ironică — și apoi veridicitatea personajelor. Cu excepția unor secvențe inutile lungite, umorul se instalează „ca la el acasă” pe scenă, un umor niciodată feroce, adeseori subtil. Scenografia (**Adriana Raicu-Petre**) — barocă, voluptuoasă — și ilustrația muzicală (aparținând cunosătorului de muzică numit tot Dumitru Dinulescu) — cu sonorități regăsite ale unor armonii de altădată — sînt două adjuvante prețioase ale regiei, pe care o completează sau căreia îi adaugă accente necesare. Există și o notă de senzualitate „retro” care plutește prin aer, repede echivalată de reveniri în terestru, nu lipsite de ascuțime satirică. Ceea ce i-aș reproșa mai ales regizorului este neputința (sau neștiința) de a se opri la timp în urma unei scene izbutite. El procedează ca gurmandul care — descoperind un fel de mâncare ispititor — îl solicită la nesfârșit, răpindu-și inevitabil bucuria deliciilor ulterioare. În schimb, i-aș felicita pentru capacitatea lui de a-și organiza o distribuție aplicată, de a lucra cu ea cu atenție la nuanțe (în acest sens, pînă și modul în care i-a îndrumat pe cei trei copii — piatră de încercare pentru orice profesionist al scenei — este de reținut), de a o valorifica la maximum, reușind chiar să-i confere o minimă unitate de stil. Căci, dacă actorii cu care s-a întâlnit nu erau deloc, ab initio, la același diapazon, melodia finală are fluiditate și coerență.

În roluri în care altădată evoluau însuși Ciprian și marele Birlic, i-am urmărit cu plăcere pe Alexandru Pandele și Victor Bucurescu, cultivînd — primul cu sobrietate, celălalt cu exuberanță — un umor de calitate, am aplaudat explozia comică a lui Carmen Ciorcilă și cea de vitalitate a lui Laurențiu Lazăr, am fost de acord cu feminitatea Marilenei Pătru și cu finețea portretelor compuse de Andrei Bursaci și Dumitru Palade. Și grație lor, un simplu (?!) debut în regie a devenit un spectacol notabil.

Dinu KIVU